

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 600.—
Miesięcznie . „ 200.—

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szpalty na stronie) Mk. 30.— Przedrukem Mk. 100.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 10 marek za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 100.—

Cena egzemplarza 50 Marek

Nr 7. (122)

Łódź, wtorek 14 lutego 1922 r.

Rok IV.

Od Administracji.

Od dnia 1 stycznia 1922 r. prenumerata „Dziennika Zarządu m. Łodzi” wynosi:

rocznie	Mk. 2400.—
kwartalnie	600.—
miesięcznie	200.—
numer pojedynczy	50.—

Dla uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Zarządu m. Łodzi”, Administracja prosi P. T. Prenumeratorów o jaknajrychlejsze nadsyłanie należytości za kwartał bieżący pod adresem „Główna Kasa Miejska m. Łodzi” — prenumerata „Dziennika Zarządu m. Łodzi.”

Dziwolaży prawne.

Kilkakrotnie poruszaliśmy na łamach naszego pisma sprawę reformy w dziedzinie aktów stanu cywilnego. Obowiązujące w b. Kongresówce normy prawne są przestarzałe i nie odpowiadają współczesnym wymogom życia; za koniecznością reformy w tej dziedzinie przemawia i ta okoliczność, że obecnie na terytorjum zjednoczonej Rzeczypospolitej obowiązują różne systemy. Rozbieżność tych przepisów odbija się nader ujemnie na całokształcie rejestracji ruchu naturalnego ludności. Szczególnie palącą jest sprawa reformy obowiązującego w b. Kongresówce „Prawa o małżeństwie” z 1836 r. które nie uznaje ślubów cywilnych i ustanawia jurysdykcję duchowną w sprawach o unieważnienie małżeństwa.

Brak ingerencji państwa w tej ważnej dziedzinie, a co za tem idzie, brak jednolitych norm prawnych w kwestiach dotyczących zawierania związków małżeńskich i rozwodów, jest jedną z najbardziej jęczących ran naszego organizmu społecznego.

Podajemy za krakowskim „Naprzodem” następujący artykuł, oświetlający w jaskrawy sposób stosunki, jakie wytworzyły się w b. Kongresówce na tle naszego przestarzałego prawodawstwa małżeńskiego.

Wychodzący w Warszawie „Zwiastun Ewangeliczny”, organ ewangelików-Polaków z goryczą porusza w tegorocznym Nrze 2 kwestję samowolnych — z punktu widzenia obowiązujących ustaw — unieważnień ślubów mieszanych przez warszawski rzymsko katolicki sąd arcybiskupi.

Posłuchajmy powodu i brzmienia tych skarg: Autorowi artykułu w „Zwiastunie” chodzi o takie małżeństwa, gdzie związek błogosławiony został w kościele ewangelickim. Otóż, jeżeli w takim małżeństwie nastąpi niezgoda „strona katolicka udaje się do sądu arcybiskupiego i domaga się

unieważnienia swojego małżeństwa, dobrowolnie zawartego w kościele ewangelickim."

A oto dalsze wywody „Zwiastuna”:

„Podziwiam taką stronę powodową nawet wtedy, jeżeli jest nią mężczyzna, ale stokroć więcej podziwiam ją wtedy, gdy jest nią kobieta! Kobieta domaga się od władzy kościelnej, aby jej ślubu uznała za nieważne ba! nawet za nieistniejące! Kobieta domaga się przeto, aby kościół stwierdził, że przez szereg lat była ona nie żoną, lecz tylko nalożnicą! Ha! Ha! takiej kobiecie, bez względu na to, do jakiego kościoła należy! Ale szczytem upadku moralnego i bezwstydu staje się podobne żądanie wtedy, gdy owocem takiego małżeństwa są dzieci. Dzieci z małżeństwa, które „kościół chrześcijański” uznał za nieistniejące! Czemże są tedy dzieci? Bękartami?!”

I takiego bezprawia dopuszcza się kościół, który się Kościołem Chrystusowym mieni! Powtarzam wyraźnie — dopuszcza się bezprawia, wie o tem doskonale, ale wie też jednocześnie, że w odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej nie znajduje się minister, sędzia lub prokurator, któryby miał odwagę pociągnąć przedstawicieli tego kościoła do odpowiedzialności wobec obowiązującego do dziś dzień w państwie naszym Prawa. Toż do składu sądu arcybiskupiego należy były adwokat, biegły prawnik, któremu nie może być obcym kodeks cywilny ze wszystkimi jego uzupełnieniami i który wie doskonale, że bulla „Ne temere” może być regulatorem w wewnętrznych stosunkach kościelnych, ale nie posiada mocy przekreślania metryk ślubnych, zdziałanych przez państwowych urzędników stanu cywilnego parafij ewangelickich zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem. I może dlatego właśnie wyroki sądu arcybiskupiego, unieważniające małżeństwa mieszane, nie posiadają tytułu „w imię Prawa” lub też „w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej”, bo wyroki te zapadają wbrew Prawu, bezprawnych zaś wyroków pokrywać swem imieniem Polska mogłaby wreszcie nie zechcieć! Zatem lepiej nie ryzykować! Ale może nie od rzeczy będzie powiedzieć, jaki tytuł noszą te wyroki? Oto tytuł: „w imię Pańskie Amen”. W imię Pańskie tedy uznaje się żony za nalożnice, a dzieci za bękarty! W imię Pańskie rozszerza się w społeczeństwie naszym bigamia (dwużeństwo), boć strony zainteresowane, po unieważnieniu pierwszego małżeństwa, wstępują w nowe związki małżeńskie.

I oto zjawiają się dwie metryki ślubne jednych i tych samych osób: pierwsza prawnie nie przekreślona i druga nowopowstała — „polska i rzymska”.

Dalej opisuje autor przebieg, a raczej zastój skargi wniesionej przez warszawski konsystorz ewangelicko-augsburski w mies. wrześniu 1920 r. do ministra sprawiedliwości „ze stanowczym protestem przeciwko stosowanemu przez sąd arcybiskupi bezprawiu” i żądaniem „pociągnięcia całego składu tego sądu do odpowiedzialności za pogwałcenie praw w Rzeczyptej polskiej obowiązujących”.

Odpis zaś protestu przesłano ministerstwu wyznań i oświaty.

I dotąd — pomimo kilkakrotnych urgensów — konsystorz ewangelicki nie otrzymał żadnej odpowiedzi

Aut. r artykułu tak rzecz tę wyjaśnia.

„Protest Konsystorza Ewangelicko-Augsburskiego Warszawskiego jest słuszny i prawnie usadniony. To nie ulega najmniejszej wątpliwości. Gdyby bowiem było inaczej, władze ministerjalne protest ten odrzuciłyby bez najmniejszego skrupułu, a kto wie, czy Konsystorzowi nie zwrócono by uwagi na śmiałość, z jaką domagał się pociągnięcia do odpowiedzialności składu sądu arcybiskupiego, sądu rzymsko katolickiego! Milczenia zatem ze strony władz ministerjalnych w sprawie tak ważnej nie mogę sobie wytłumaczyć inaczej, jak strachem, jak obawą przed Rzymem... Panowie ministrowie wiedzą dobrze, że wyroki zapadające na mocy bulli „Ne temere”, sprzeciwiają się Prawu u

nas obowiązującemu, ale nie mają odwagi, aby to jawnie społeczeństwu zarówno katolickiemu, jak i ewangelickiemu powiedzieć".

Tymczasem, jak stwierdza autor w innym miejscu bulli „Ne temere” nie uznaje żadne państwo na świecie.

Ze słów tych widzimy, jak sąd arcybiskupi w Warszawie nie lęka się wchodzić w kolizję z prawem publicznem i stwarzać niesłychanego zamętu w stosunkach rodzinnych, a to wszystko dlatego, iż Rzym ignoruje, nie uznaje wiążącej mocy aktów innych wyznań.

Ale ponieważ państwo u nas nie żąda odrębnych ślubów cywilnych i odnośnie funkcje przelewa w pełni na duchownych wyznań, przez państwo uznanych — tedy spełniają oni swoje zadanie i w imieniu państwa i na jego, że, tak powiemy, rachunek.

Przy okazji więc — rodzi się tu i lekceważenia aktów, mających sankcję państwową.

Na jednym punkcie ewangelicy biorą odwet na kościele katolickim: w tym wypadku, gdzie wobec nieistnienia rozwodów w kościele rzymskim ułatwiają rozwody małżeństw katolickich tą drogą, iż interesowani przechodzą na wyznanie ewangelickie; ale kościół ewangelicki ma zupełne prawo przyjmowania na „swoje łono” ludzi w innym wyznaniu zrodzonych.

Ciekawa rzecz, iż ks. Urban, przeciwdstawiając pierwotny chrystianizm obecnemu katolicyzmowi podkreślał, że objawem powszechnym jest ewolucja — rozwój, doskonalenie się... Tymczasem kościół katolicki na jednym punkcie opiera się wszelkiej ewolucji wbrew krzyczącym nieraz potrzebom życia, mianowicie nie dopuszczając rozwodów z powołaniem się na tego rodzaju decyzję Chrystusa.

Tymczasem w sprawie małżeństwa wyraźnie podkreślał Chrystus swój podgląd ewolucyjny; kiedy go bowiem pytali współobywatele żydowski, dlaczego jest przeciwny zrywaniu związku małżeńskiego, w wypadku gdyż mąż dopełni przepisów Zakonu i daje swej żonie list rozwodny. Chrystus wyjaśniał to tak, że przepis ów powstał w odległej epoce, gdy żydzi byli barbarzyńcy i prawodawstwo religijne musiało ten stan uwzględniać, sam Chrystus zaś przeciwdstawia temu — wobec wyższego stopnia uspołecznienia — nierozzerwalność małżeństwa.

Skoro się jest entuzjazmą ewolucji (za jakiego się np. podaje i ks. Urban, gdy mu tego potrzeba) można zapytać, czy kościół katolicki nie mógłby przyjąć, że Chrystus nie uważał i swojej epoki za ostatni wyraz kultury i nie dopuszczał, że z nastaniem stosunków innych — znów zapanać może potrzeba innego uregulowania spraw małżeńskich?

Dokoła czego bowiem obraca się sprawa?

Dokoła stanowiska, jakie zajmuje kobieta w społeczeństwie. W starożydowskich stosunkach jest ona pod zupełnem panowaniem mężczyzny; ażeby kobiecie zameżnej dać zadośćuczynienie, ażeby nie była traktowana jak nałożnica, żądało prawo możeszowe od mężczyzny dopełnia pewnej formalności — przed pozbyciem się żony, która przestała mu być miłą.

Za Chrystusa szanse obu płci były też zupełnie nierówne, ale złagodzenie obyczajów sprawiło, że Chrystus mógł w obronie interesu słabszej strony — kobiety domagać się nierozzerwalności małżeństwa.

W naszych czasach równouprawnienie obu płci tak postąpiło, że rozwód niekoniecznie musiałby być aktem, o któryby zabiegał władza męczyzna, a kobieta w zasadzie miałaby być ofiarą, wypędzoną z gniazda rodzinnego... Takiej zasady nie tworzy życie obecne: kobieta nie jest nieśmiałą, niezaradną istotą, zdaną na łaskę i niefaskę mężczyzny.

Więc dla obrony tej przebrzmiałej zasady mógłby i kościół katolicki nie obstawać przy bezwzględnej nierozzerwalności małżeństw, gdy współżycie niekiedy bywa dla jednej, nawet obu stron torturą i kończy się nieraz zbrodnią. Separacja, jako półśrodek jest często tylko przewleka-

niem sporu, jakby przemianą choroby ostrej w chroniczną nie spowodowaniem jej wygaśnięcia.

Nie jest zresztą naszą sprawą udzielać kościołowi katolickiemu rad, jak winien się on orjentować w tej kwestji. Ale chodzi o to, że państwo wobec swoich obywateli powinno mieć jedną normę—niezależną od zapatrywań różnych wyznań, w państwie współbytujących.

Wskazywaliśmy już powyżej na różne wybiegi, których chwytają się interesowani, ażeby uzyskać „unieważnienie”, lub rozwód małżeństwa niedobranego.

Osobliwy przyczynek dodał tu jeden szczegół niedawno odbytego procesu w Warszawie, gdzie żona posądnego zeznała, iż za poradą przyjaciółki przyjęła przed ślubem prawosławie, ażeby się asekurować rozwodowo na wypadek, gdy mąż (a snadź powojenni mężowie, jak i inne powojenne rzeczy są mniej pewni...) zawiedzie jej zaufanie.

Kres temu może położyć tylko: obowiązkowy ślub cywilny, gdzie państwo samo obejmuje swoją bezpośrednią opieką strony, zawierające małżeństwo — temsamem z mocą rozwiązania ich wzajemnych zobowiązań o ile zachodzą ku temu poważne powody, co zgoła nie wyklucza ślubów kościelnych, gdy nowożeńcy chcą swój związek oprzeć i na podstawie kościelnej.

Ale wtedy państwo będzie miało swoje własne kryterjum i swoją własną ingerencję — i wobec prawa świeckiego znikną wszelkie wybiegi ażeby obejść akty jednego kościoła, za pomocą apelowania do kościoła konkurencyjnego.

EDWARD ROSSET.

Ze statystyki miasta Łodzi w trzyleciu 1918-20.

Badanie żywności i przedmiotów użytku w Łodzi w latach 1919|20.

W dwuleciu 1919—20 Państwowy Zakład Badania Żywności i Przedmiotów Użytku w Łodzi zbadał ogółem 54313 prób.

Z tej liczby w r. 1919 — 25028 prób

1920 — 29285

Na rok 1919 przypada 46.1% ogółu w omawianem dwuleciu przez Zakład dokonanych analiz, na rok 1920 — 53.9%. W roku więc 1920 Zakład wykazuje intensywniejszą działalność, aniżeli w roku poprzednim.

Badane przez Zakład próby były dostarczane przez 1) funkcyjuszów Zakładu, 2) powiatowe Urzędy Zdrowia, 3) sądy, 4) urzędy policyjne, 5) inne urzędy państwowe i komunalne i 6) osoby prywatne.

Liczby prób, dostarczonych w omawianem dwuleciu przez poszczególne kategorie nadsyłających, wykazuje poniższa tablica.

Dostarczający próby		1919	1920	Dwulecie 1919-20	Stosunek pro- centowy w dwuleciu
Ogółem		25028	29285	54313	100 %
1	Kontr. Państw. Zakł. B. Ż. w Łodzi	21693	26516	48209	88.76 %
2	Powiatowe Urzędy Zdrowia . .	3020	2209	5289	9.74 "
3	Sądy	56	81	87	0.16 "
4	Urzędy policyjne	42	37	79	0.14 "
5	Inne urzędy państw. i komun.	200	328	528	0.98 "
6	Osoby prywatne	17	104	121	0.23 "

Jak widać, najwięcej prób dostarczyli kontrolerzy żywnościowi. Zadaniem ich jest pobieranie prób podejrzanych artykułów spożywczych. Przeciętnie miesięcznie kontrolerzy pobierali takich prób: w roku 1919—1807, w roku 1920 — 2.209. Liczba kontrolerów żywnościowych wynosiła w roku 1919 osiem; w roku 1920 była identyczna. Przeciętnie więc miesięcznie jeden kontroler dostarczał: w roku 1919—226 prób, w roku 1920—276 prób.

Na główne rodzaje badanych produktów spożywczych i przedmiotów użytku przypadają w dwuleciu, o którym mowa, następujące ilości dokonanych analiz.

Nazwa badanych produktów spożywczych i przedmiotów użytku.	1919	1920	Dwulecie 1919-20	Stosunek procentowy w dwuleciu
Ogółem	25028	29285	54313	100 ⁰ / ₀
Mleko	20216	25549	45765	84 ²⁶ / ₀
Masło	3129	2694	5823	10 ⁷² / ₀
Cukierki	193	47	240	0 ⁴⁴ / ₀
Woda	77	120	197	0 ³⁶ / ₀
Kwas cytrynowy	197	—	197	0 ³⁶ / ₀
Mąka	88	79	167	0 ³¹ / ₀
Chleb	92	71	163	0 ³⁰ / ₀
Mydło	53	105	158	0 ²⁹ / ₀
Pozostałe produkty	983	620	1603	2 ⁹⁸ / ₀

Znamienny ze względu na swą wysokość jest odsetek badanych prób mleka. Zaabsorbowanie Państw. Zakładu Badań Żywn. i Przedmiotów Użytku w Łodzi analizą mleka odpowiada ogromnym rozmiarom fałszowania mleka w omawianym dwuleciu. O dokonanych przez Zakład badaniach mleka będzie poniżej obszerniej mowa.

Ogólne wyniki uskuteczniionych przez Zakład w dwuleciu 1919-20 badań produktów spożywczych i przedmiotów użytku wyobraża poniższe zestawienie.

Wynik badania	1919	1920	Dwulecie 1919-20	Stosunek procent. w dwuleciu
Ogółem	25028	29285	54313	100 ⁰ / ₀
1. Zakwestjonowane	11454	16647	28101	51 ⁷ / ₀
2. Zdrowiu szkodliwe	210	131	341	0 ⁷ / ₀
3. Normalne	13574	12638	26212	48 ³ / ₀

W roku 1919 zakwestjonowano 45.76% ogólnej liczby badanych prób, uznano za szkodliwe dla zdrowia — 0.84%, za normalne — 54.24%; w roku 1920 zakwestjonowano 56.31%, uznano za szkodliwe dla zdrowia — 0.44%, za normalne — 43.69%. Porównanie przytoczonych dat doprowadza do wniosku, iż w interesującym nas czasokresie stosunki w dziedzinie fałszowania produktów i przedmiotów użytku nie objawiały by najmniej tendencji do poprawy.

Wyniki badań głównych rodzajów żywności i przedmiotów użytku w dwuleciu 1919-20 dokonanych, zawiera poniższa tablica.

Nazwa produktu	Zakwestjonowane				Zdrowiu szkodliwe				Normalne			
	1919	1920	Dwulecie 1919-20	proc. zbędnych w 2-leciu prób	1919	1920	Dwulecie 1919-20	proc. zbędnych w 2-leciu prób	1919	1920	Dwulecie 1919-20	proc. zbędnych w 2-leciu prób
Ogółem	11454	16647	28101	51.74	21	131	341	0.68	8574	12638	26212	48.26
Mleko. . .	10064	15350	25414	55.53	—	—	—	—	10152	10199	20351	44.47
Masło. . .	918	874	1792	30.77	—	—	—	—	2211	1820	4031	69.23
Cukierki. . .	36	10	46	19.17	36	10	46	19.17	157	37	194	80.88
Woda. . .	29	43	72	36.55	—	—	—	—	48	77	125	63.43
Kwas winowy. . .	145	—	145	73.60	145	—	145	73.60	52	—	52	26.40
Mąka. . .	7	29	36	21.53	—	29	29	17.36	81	50	131	78.45
Chleb. . .	12	34	46	28.22	—	34	34	20.86	80	37	117	71.78
Mydło. . .	5	2	7	4.43	—	—	—	—	48	103	151	95.57
Pozost. produk.	288	305	543	33.87	29	58	87	5.42	745	315	1060	66.13

Przytoczone wyniki świadczą, że w interesującym nas czasokresie w Łodzi fałszowano zwłaszcza kwas winowy i mleko. Sfałszowany kwas winowy był w każdym poszczególnym wypadku szkodliwy zdrowiu. Ze sprawozdania Państwowego Zakładu Badania Żywności i Przedmiotów Użytku w Łodzi za rok 1919 wynika, że zakwestjonowane w liczbie 145 próby kwasu winowego okazały się kwasem szczawiowym lub też mieszaniną obydwóch wymienionych kwasów. Kwas szczawiowy zaś jest silną trucizną; małe ilości (0,5 gr.), wprowadzone do organizmu ludzkiego, powodują silne zaburzenia, 4—5 gr. = $\frac{1}{3}$ łyta kwasu szczawiowego powodują według prof. Kunkla (Handbuch der Toxicologie) śmierć w ciągu kilkunastu minut. Zakład podjął energiczną walkę z fałszowaniem kwasu winowego. Walka ta była skuteczna; w roku 1920 wypadków zfałszowania kwasu winowego nie notowano. Szkodliwymi dla zdrowia okazały się często: chleb, cukierki i mąka. Cukierki były fałszowane głównie w roku 1919 przez użycie kwasu szczawiowego zamiast winowego. Zdrowiu szkodliwe próby chleba i mąki przypadają na rok 1920. Były one zanieczyszczone wskutek wadliwego i niedbałego oczyszczania ziarna zbożowego z nasion i pasożytów, posiadających własności trujące (kakoł, życica oruzająca, wyka, rdza zbożowa, gównia i t. p.), bądź wskutek dosypywania omieciny z młyna, śmieci, otrębów, plew i t. p., a to celem podniesienia wagi. W poszczególnych też wypadkach ujawniono domieszkę gipsu, dochodzącą do 21 proc.

Daty, dotyczące badania mleka w Łodzi, przedstawiają się, jak następuje.

W roku 1919 Państwowy Zakład Badania Żywności i Przedmiotów Użytku w Łodzi zbadał ogółem 20216 prób mleka. Pobranych i nadesłanych przez kontrolę Zakładu i inne urzędy było 17,987 (88,97 proc.), nadesłanych przez powiatowe Urzędy Zdrowia — 2229 (11,08 proc.). Ogółem zakwestjonowano 10064 prób, czyli 49,78 proc. ogółu zbadanych w

1919 roku prób mleka. Z tego przypadku na mleko pobrane w Łodzi i okolicy 8310, na nadesłane z prowincji — 1754, czyli że zakwestjonowano 46,12 proc. ogółu branż w Łodzi prób i 78,70 proc. ogółu nadesłanych z prowincji prób. Z liczby 8310 zakwestjonowań, przypadających na mleko łódzkie, spowodowanych rozwodnieniem było 8533 (42,52 proc.), odtłuszczeniem — 2677 (32,21 proc.), rozwodnieniem i odtłuszczeniem — 2100 (25,27 proc.). Zafalszowanie mleka polegało zatem głównie na dodawaniu wody i na zoieraniu tłuszczu wzgl. śmietanki.

W roku 1920 zbadano ogółem 25549 prób, z tej liczby pobranych przez kontrolę Zakładu 24044 (94,11 proc.), nadesłanych przez powiatowe Urzędy Zdrowia 1470 (5,75 proc.), przez osoby prywatne 35 (0,14 proc.). Ogółem zakwestjonowano 15350 prób, co czyni 67,95 proc. ogółu zbadanych prób. Mamy tu do czynienia z dużo wyższym, aniżeli w roku 1919, odsetkiem zafalszowania mleka. Na pobrane w Łodzi i okolicach mleko przypada 14039 zakwestjonowanych prób (58,89 proc.), na nadesłane z prowincji — 1311 (90 proc.). Wysoki odsetek zafalszowania mleka, pochodzącego z prowincji (1919 — 78,7 proc., 1920 — 90 proc.), należy przypisać temu, że do Zakładu nadsyłane są z prowincji jedynie próby mleka, podejrzone o zafalszowanie, inne zaś próby mleka badane są na miejscu przez stacje prowincjonalne. Z liczby 14039 zakwestjonowań, przypadających na mleko łódzkie, spowodowanych rozwodnieniem było 6502 (46,81%), odtłuszczeniem 4016 (28,61 proc.), rozwodnieniem i odtłuszczeniem 3521 (25,08 proc.). Zarówno w roku 1919, jak i 1920 rozwodnienie w większości wypadków wynosiło do 20 proc.; w obydwóch latach rozwodnienie dochodziło w poszczególnych wypadkach do 60 proc., a nawet wyżej.

Przeciętny skład chemiczny badanego przez Zakład mleka łódzkiego był następujący.

Rodzaj mleka		Rok	Liczba zbadanych prób	Ciepota właściwa	Tłuszcz %	Sucha bez tłuszczu
Obrotowe		1919	247	1,0313	3,50	8,78
		1920	317	1,0321	3,65	9,01
Targowe		1919	17740	1,0293	2,85	8,15
		1920	23762	1,0296	2,90	8,24
Targowe	normalne	1919	9480	1,0307	3,20	8,57
		1920	9723	1,0308	3,35	8,63
	zakwestjonowane	1919	8310	1,0279	2,50	7,73
		1920	14039	1,0284	2,45	7,85

Powyższa tabela unaocznia, że przeciętny skład mleka oborowego z Łodzi i okolicy był w roku 1920 lepszy niż w roku 1919, a to dzięki zwiększeniu się ciężaru właściwego, procentu tłuszczu i suchej bez tłuszczu. Polepszenie jest również widoczne w stanie ogólnym mleka targowego. Jeżeli jednak chodzi wyłącznie o próby zakwestjonowane, to przeciętny ich skład chemiczny jest w roku 1920 gorszy, niż w roku poprzednim. Z tego wynika, że w roku 1920 zafalszowanie mleka w Łodzi wzmożło się.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

3 (IV sesji), w 2-gim terminie, zg. z art. 81 D. o S. M. posiedzenia R. Miejskiej.

Łódź, dnia 31 stycznia 1922 r.

Komplet radnych: 57. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych radnych: 36. Obecnych członków Magistratu 8.

Posiedzenie otworzył o g. 7 min. 30 wieczór przewodniczącego Rady Miejskiej r. A. Remiszewski, w obecności quorum Rady (45 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy G. Praszkiara i L. Mincburga, oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

A. przed przystąpieniem do porządku dziennego — zg. z p. 5 § 14 R. O. — następujące wyjaśnienia Magistratu:

1. w sprawie przewidywanego bezrobocia dozorców domowych — że Magistrat w tej mierze nie posiada absolutnie żadnej egzekutywy i z tej racji nie ma możności wpływania w jakimkolwiek kierunku na właścicieli nieruchomości lub też dozorców domowych (w zw. z wł. zapytaniem r. Holenderkiego).

2. w sprawie udziału Magistratu w obradach Komitetu dla zorganizowania obchodu żałobnego z racji zgonu J. Św. Papieża Benedykta XV — że Magistrat, jako taki, wobec wybitnie wyznaniowego charakteru sprawy oficjalnie ani w zebrawiu, ani też w uroczystościach nie brał udziału (w zw. z wł. zapytaniem r. Kałuzynskiego);

3. a) w sprawie strat poniesionych przez miasto z powodu zawieszenia w dniu pogrzebu papieża wszelkich widowisk, koncertów i t. p. — że rozporządzenie w tej mierze bez wiedzy i oczywiście aprobaty Magistratu wydane zostało przez Komisarjat Rządu na m. Łódź (w zw. z wł. zapytaniem r. Kałuzynskiego),

b) oświadczenie r. Rapalskiego, że zastrzeżenie sobie w tej sprawie wniesienie właściwego umotywowanego wniosku na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej.

B. 1. Zawiadomienia radnych: Drabarka, Grossa, Kłuszyńskiej, Nowosielskiego, Pudlarsza, dr. Rosenblatta, Ryterbandowej, Wójcicka, usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszym posiedzeniu.

2. Oświadczenie Prezydium, że do protokołu 61 (III sesji) posiedzenia R. M. z dn. 30 listopada 1921 r. w p. IV B-2 w sprawie Urzędu Stanu Cywilnego wkradła się omyłka, a mianowicie: zamiast słów — „Rada Miejska wzywa Magistrat do zwrócenia się do Rządu i Sejmu Ustawodawczego w przedmiocie uregulowania . . .”

powinno być — „Rada Miejska wzywa Magistrat do uregulowania . . .” co Prezydium niniejszem prosi.

3. Odezwe Województwa Łódzkiego, Wydz. Samorządowego, L. SM. 87/I/II z dn. 13 stycznia 1922 r. w sprawie unieważnienia uchwał R. M. z dn. 30 listopada 1921 r. w sprawie protestu przeciwko ustawom wyjątkowym, zgłoszonym przez Rząd na wezwanie Sejmu.

4. Odezwe Województwa Łódzkiego, Wydz. Samorządowego, L. SM. 2077/I/II z dn. 10 stycznia 1922 r. w sprawie zwoływania posiedzeń rad miejskich.

5. Korespondencję Prezydium Rady Miejskiej z Województwem Łódzkim w sprawie quorum Rady Miejskiej m. Łodzi, jako też okólnik Ministerstwa Spr. Wewn. № 151 w sprawie zasad obliczenia quorum na posiedzeniach rad miejskich, nadesłany przez Województwo Łódzkie.

6. Protokół w sprawie niedoszedłego do skutku przejęcia przez miasto tramwaji miejskich (repertorium № 7267).

7. Odezwe Ministerstwa Spr. Wewnętrznej. № SM./4205 z dn. 29 grudnia 1921 r. w sprawie zatwierdzenia statutu podatku miejskiego od piwa na rzecz m. Łodzi, treści następującej:

„Pan Wojewoda zechce zawiadomić Magistrat m. Łodzi, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu na zasadzie art 38 dekretu o samorządzie miejskim (Dz. Pr. № 13/1919, poz. 140) i art. 3 dekretu w sprawie skarbowości gmin miejskich (Dz. Pr. № 14/1919, poz. 150) zatwierdza uchwałę Rady Miejskiej z dn. 30 sierpnia w sprawie zatwierdzenia statutu miejskiego od piwa na rzecz miasta Łodzi z następującymi zmianami:

1) w § 1-ym zamienia się proponowane 50 proc. od akcyzy na 25 proc.

2) w § 2 zmienia się proponowane 6 mk. podatku od litra lub buteki piwa krajowego na mk 1.25 i 30 mk, podatku od litra lub butelki piwa zagranicznego na mk. 2.50,

3) § 4 otrzymuje brzmienie „Wykroczenia przeciwko niniejszemu statutowi będą karane na zasadzie art. 138 Kodeksu Karnego”.

8. Odezwe Komisariatu Rządu na miasto Łódź w sprawie nieprzybywania delegatów R. M. na posiedzenia K-sji świadczeń wojennych.

9. Odezwe Towarzystwa Polsko-Amerykańskiego K-tu budowy Pomnika wdzięczności № 658/P z dn. 12 stycznia 1922 r. w sprawie współdziałania w akcji wystawienia w Warszawie pomnika, jako wyrazu wdzięczności za pomoc okazaną Polsce przez instytucje amerykańskie (p. post. w tejże sprawie).

10. Odezwe Komisji likwidacyjnej Tow. Biblioteki Publicznej w Łodzi z dn. 24 stycznia 1922 r. w sprawie jednomyslniej uchwały nadzwyczajnego ogólnego zgromadzenia członków Towarzystwa o przekazaniu Biblioteki na własność gminie m. Łodzi (p. post. w tejże sprawie).

11. Odezwe Łódzkiego Esperanckiego Towarzystwa z dn. 14 stycznia 1922 r. w sprawie bezprawnego usunięcia tabliczek z napisem „ul. Zamenhofa”, umieszczonych przez miasto na posesjach przemianowanej ul. Rozwadowskiej. (p. post. w tejże sprawie).

12. Wykazy wpływów i wydatków Magistratu m. Łodzi za miesiące listopad i grudzień 1921 r.

13. Uchwały Magistratu:

a) № 22 z dn. 10 stycznia 1922 r. treści następującej:

„Po odczytaniu protokołu odbytej w dniu 7 stycznia 1922 roku konferencji, Prezydium Magistratu m. Łodzi z przedstawicielami Związków Zawodowych i Pracowników Miejskich postanowiono, anulując punkt 1 uchwały Magistratu № 1469 z dn. 9 grudnia 1921 roku.

1) ustalić wysokość mnożnika na miesiące grudzień 1921 roku oraz styczeń i luty 1922 r na 2031,

2) uchwałę niniejszą przesłać Radzie Miejskiej do wiadomości”.

b) № 1529 z dn. 23 grudnia 1921 r. treści następującej:

„Zmieniając — na wniosek Urzędu Stanu Cywilnego № 1042/21 XII z dn. 21 grudnia 1921 r. — uchwałę Magistratu № 1306 z dnia 25 października 1921 roku, postanowiono ustalić, poczynając od dn. 1 stycznia 1922 roku, w

następujący sposób wysokość opłat kancelaryjnych, pobieranych przez tenże Urząd za różnego rodzaju świadczenia, a mianowicie:

za rejestrację urodzenia	mk. 400.—
„ „ zgonu	„ 300.—
„ „ ślubu	„ 600.—
„ akt znania	„ 1200.—
„ pełny wyciąg urodzenia i zgonu	„ 600.—
„ „ „ ślubu	„ 700.—
„ skróót	„ 300.—
„ „ do celów szkolnych	„ 50.—
„ poświadczenie zapowiedzi ślubu	„ 300.—
„ udzielenie informacji, wymagających poszukiwań archiwalnych	„ 200.—
„ przekład	„ 700.—
„ wydanie zaświadczenia o złożeniu dokumentów ślubnych	„ 300.—

Uchwałę niniejszą przesłać Radzie Miejskiej do wiadomości”.

„W myśl wniosku K-sji Kulturalno-Oświatowej № 1 z dn. 29 grudnia 1921 r., uchwalono:

1) podzielić biblioteki, którym należy przyznać subsydyum w roku administracyjnym 1922, na trzy kategorie, przyczem:

a) do 1 kategorii zaliczyć biblioteki o charakterze powszechnym; dla nich subsydyum wynosić będzie kwotę mk. 84 000 —;

b) do 2 kategorii — biblioteki większe, lecz wypożyczające książki tylko członkom swego związku; dla tych subsydyum ustalić na mk. 56.000.—, i wreszcie

c) do 3 kategorii zaliczyć biblioteki małe będące dopiero w stadium rozwoju, przyznając im kwotę mk. 28 000.—;

2) zaliczyć w związku z tem:

a) do 1 kategorii biblioteki:

1. Towarzystwo „Wiedza”,
2. „ „ „Naprzód”,
3. „ „ „Macierzy Szkolnej”,
4. „ „ „Zorza”,
5. „ „ „Krzewienia Oświaty”,

b) do 2 kategorii biblioteki:

1. Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich,
2. Łódzkie Stow. Pracowników Żydowski h „Wzajemna Pomoc”,
3. Związek „Praca”,
4. „ „ „Strzecha Robotnicza”,
5. „ „ „Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych,

6. Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Biurowych,

7. Stowarzyszenie Handlowców Polskich,

8. Związek Nauczycieli Niemieckich,

c) do 3 kategorii biblioteki:

1. Związek Urzędników Miejskich,
2. Bibliotekarzy Polskich,
3. Drukarzy,
4. Sokolstwa — Ognisko II;

3) pozostałą po dokonaniu w ten sposób podziału sumę mk. 20.000.— przyznać bibliotecce Towarzystwa „Siła”.

2. Oświadczenie r. Rapalskiego, iż zdaniem jego w wykazie powyższym nie zostały uwzględnione wszystkie biblioteki, zasługujące na subsydjowanie, wobec czego zastrzega sobie prawo wystąpienia z wnioskiem uzupełniającym.

14. Odezwę Magistratu № 4495/21-I z dnia 25 stycznia 1922 r. treści następującej:

„Na skutek dezyderatu № III/20 Komisji Skarbowej i Rady Miejskiej z dn. 29 listopada 1921 r., niniejszym komunikujemy, że Magistrat m. Łodzi nie przychylił się do otworzenia kwiatciarni, która byłaby regulatorem cen na kwiaty, sprzedawane w obrębie m. Łodzi, z następujących powodów:

a) prowadzenie handlu kwiatami i bukietami na szerszą skalę wymagałoby przyjęcia specjalisty i paru pomocników, co pociągnęłoby za sobą duże koszty,

b) oprócz wyhodowanych w zakładzie hodowlanym kwiatów, niezbędnym byłoby sprowadzenie kwiatów z innych miejscowości, gdyż zakład hodowlany przy ul. Brzezińskiej nie jest w stanie dostarczyć wielkiej ilości różnych kwiatów i przeznaczony jest do hodowli roślin, służących dla upiększenia parków i kwietników w mieście, a przy obecnej ilości szklarni nawet temu zadaniu nie sprosta, po otwarciu dla publiczności parków 3 maja i Źródlika;

c) obecnie zakład hodowlany prowadzi handel kwiatowy na miejscu, mając głównie na celu wyzyskanie szklarni w okresie jesiennym, kiedy w budynkach jest więcej miejsca i kiedy nie mnożą się rośliny kłombowe; po dniu 1 stycznia jednak zaczyna się mnożenie roślin kłombowych i handel ustaje”.

15. Odezwę Magistratu № 4604/21-I z dnia 23 stycznia 1922 r. treści następującej:

„Na skutek dezyderatu № B IV c, uchwalonego na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 30/XI 1921 roku, niniejszym komunikujemy, że dzieci urodzone w kraju bez względu na to, czy przez pewien czas znajdowały się poza jego granicami, zostają w myśl obowiązującego prawa wciągnięte do miejscowych rejestrów stanu cywilnego”.

16. Okólniki Województwa Łódzkiego w sprawie — a) samodzielnego podatku komunalnego od węgla, b) obowiązku gmin miejskich dostarczania pomieszczeń, c) rekwizycji pomieszczeń dla osób wojskowych, d) zwinięcie Delegatury Opieki Społecznej w Łodzi z dn. 31 grudnia z r. r., e) statutów wzorowych w sprawie opodatkowania piwa i napojów wysokotłowych, f) rewindykacji mienia wywiezionego do Rosji, g) rybołówstwa na Warcie i Prośnie.

Po przyjęciu do wiadomości komunikatów r. Adamski zgłasza wniosek przerwania posiedzenia na 10 minut celem uczczenia pamięci zmarłego papieża.

Członkowie Rady Miejskiej Rapalski i Stupnicki wypowiadają się przeciwko wnioskowi r. Adamskiego, wychodząc z założenia, że ugrupowania większości Rady Miejskiej są stanowczymi przeciwnikami walki wyznaniowej, prowadzonej przez kler, jakoteż i polityki kurji rzymskiej, której głową jest papież.

R. Adamski, do którego przyłączają się również r. Korkowski i Pogonowski, stwierdza, że wrazie odrzucenia wniosku opuszczą posiedzenie członkowie reprezentowanych przez nich ugrupowań radzieckich.

Ze względu na rozbieżność zdań i rozlegając się zewsząd życzenie przegłosowania wniosku, przewodniczący zarządza głosowanie, w rezultacie czego, wobec oświadczenia się 13 członków Rady za wnioskiem, 18 — przeciw, przy 4 wstrzymujących się, — wniosek upada.

Rr. Adamski, Pogonowski, Marciniak T., Borysławski, Hilszer, Korkowski na znak protestu opuszczają salę obrad.

Po ogłoszeniu wyniku głosowania członek Rady Miejskiej R. Stupnicki w imieniu frakcji P. P. S. zgłasza następujące oświadczenie:

„Frakcja P. P. S., głosując przeciwko wnioskowi r. Adamskiego, wyraża ubolewanie, że upadek wniosku może być uważany za demonstrację, wówczas gdy wnioskodawca jedynie dzięki swej nieczułości i nieprzygotowaniu politycznemu, pragnąc rzekomo uczcić pamięć papieża, sam incydent ten wywołał”.

Wybrano:

a) do Komisji Stałej przy Szeffostwie Poborowem Dowództwa Okręgowego Korpusu № 4 na rok Kalendarzowy 1922 —

na delegata — członka R. M. Daniłowicza Józefa,

na zastępcę — członka R. M. Bednarka Antoniego.

b) do K-syj obywatelskich dla spraw daniny państwowej (w zw. z art. 49 Ustawy z dnia 16 grudnia 1921 r. o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej oraz wezwaniami właściwych urzędów) —

do I-go Urzędu Skarbowego:

1. jako przedstawicieli wielkiego przemysłu: na członka — dr. Bruno na Bidermana, na zastępcę — Alberta Jarocińskiego,

2. jako przedstawicieli małego przemysłu: na członka — Cytryna, z firmy B-ci Cytryn, na zastępcę — Zygmunta Jurakowskiego,

3. jako przedstawicieli hurtowego handlu: na członka — Adolfa Fuxsa, na zastępcę — Adama Piotrowskiego,

4. jako przedstawicieli drobnego handlu: na członka — Edwarda Jezierskiego, na zastępcę — Dawida Abramowicza.

5. jako przedstawicieli własności nieruchomości: na członka — Emanuela Szykiera, na zastępcę — Marjana Łubę,

6. jako przedstawicieli lokatorów: na członka — Józefa Wolczyńskiego, na zastępcę — Henryka Szumachera.

do II-go Urzędu Skarbowego:

1. jako przedstawicieli wielkiego przemysłu: na członka — Oskara Kona, na zastępcę — Salo Budzynera.

2. jako przedstawicieli małego przemysłu: na członka — Józefa Dawidowicza, na zastępcę — dr. Władysława Trepkę.

3. jako przedstawicieli hurtowego handlu: na członka — Alberta Zieglera, na zastępcę — Włodzimierza Horodyńskiego.

4. jako przedstawicieli drobnego handlu: na członka — Salo Frejlicha, na zastępcę — Józefa Wolskiego.

5. jako przedstawicieli własności nieruchomości: na członka — Sz. M. Königsberga, na zastępcę — Maurycego Rozenblatta.

6. jako przedstawicieli lokatorów: na członka — dr. Hermana Rundo, na zastępcę — Bernarda Lubzena.

do III-go Urzędu Skarbowego:

1. jako przedstawicieli wielkiego przemysłu: na członka — Teodora Steigerta, na zastępcę — Roberta Geyera.

2. jako przedstawicieli małego przemysłu: na członka — Lejba Mincberga, na zastępcę — Franciszka Turskiego.

3. jako przedstawicieli hurtowego handlu: na członka B. N. Litwina, na zastępcę — Ryszarda Pfeifra.

4. jako przedstawicieli drobnego handlu: na członka — Michała Pawlaka, na zastępcę — Stanisława J. Brynera.

5. jako przedstawicieli własności nieruchomości: na członka — Władysława Wolkowskiego, na zastępcę — Jakóba Lewy.

6. jako przedstawicieli lokatorów: na członka — J. M. Ulinowera, na zastępcę — adw. Jakóba Lewy.

c) do K-syj obywatelskich dla obliczenia daniny za mieszkania oraz lokale przemysłowe lub handlowe z tytułu najmu lub tytułem darmym — (zg. z art. 22 Ustawy z dnia 16 grudnia 1921 r. o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej) —

do I-ej Komisji odpowiadającej I-mu Urzędowi Skarbowemu:

1. na członka — Franciszka Kałużyńskiego, na zastępcę — Sikorskiego,

2. na członka — Wiktora Groszkowskiego, na zastępcę — Mendla Grudmana.

3. na członka — S. M. Bornszteina, na zastępcę — Romana Zapędowskiego.

do II-ej Komisji odpowiadającej II-emu Urzędowi Skarbowemu:

1. na członka — L. Krakauera, na zastępcę — Kazimierza Roszaka,

2. na członka — Salmana Kalmanowicza, na zastępcę — Wacława Kaffanke,

3. na członka — Aleksandra Kochańskiego, na zastępcę — Jana Janowskiego,

do III-ej Komisji odpowiadającej III-emu Urzędowi Skarbowemu:

1. na członka — Andrzeja Pileckiego, na zastępcę — Dawida Fuksa,

2. na członka — M. Płockiera, na zastępcę — Maksymiljana Fleissnera,

3. na członka — Marjana Andrzejaka, na zastępcę — Stanisława Korzuchowskiego.

d) do K-sji rewizyjnej dla sprawdzenia ksiąg i dowodów Magistratu za rok administracyjny 1919/20 (w zw. z przedłożonym przez Magistrat sprawozdaniem Gł. Kasy Miejskiej) —

członków R. M. — J. Gulewskiego, H. Kropfa, A. M. Kapłana, B. Kotkowskiego i F. Wójciaka.

(przez aklamację).

Uchwalono:

I. W sprawie skupu Elektrowni Łódzkiej —

Przyjmując do wiadomości oświadczenie Magistratu, że pertraktacje z przedstawicielami Tow. Oświetlenia Elektrycznego z 1886 roku w sprawie zmiany warunków koncesji z dn. 20 marca 1900 roku nie zostały jeszcze zakończone — przejść do porządku dziennego nad właściwym wnioskiem Magistratu № 24 z dn. 10 stycznia 1922 r.

II. W sprawie ustalenia wysokości opłaty za świadczenia Biura Ksiąg Stałej Ludności —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 13 z dn. 10 stycznia 1922 r. postanawia

1) ustalić wysokość opłaty za świadczenia Biura Ksiąg Stałej Ludności w następujący sposób:

a) za wyciąg z ksiąg stałej ludności dla jednej osoby oraz za wystawienie zaświadczenia przynależności gminnej, niekaralności i stanu rodzinnego po mk. 250.—

b) za wyciąg z ksiąg stałej ludności dla dwu lub większej ilości osób po mk. 350.—,

(łącznie z normalną opłatą kancelaryjną),

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie uczczenia Ameryki za pomoc okazaną Polsce w akcji dożywiania dzieci —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1547 z dnia 30 grudnia 1921 r., postanawia

1. wyasygnować z funduszków miejskich na budowę pomnika wdzięczności w Warszawie kwotę marek 250.000.—, oddając ją do dyspozycji Głównego Komitetu w Warszawie,

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie przemianowania ul. Cegielnianej i Nowo-Cegielnianej —

przejść do porządku dziennego nad właściwym wnioskiem Magistratu № 1549 z dnia 30 grudnia 1921 r.

V. W sprawie bezprawnego usunięcia z posesji przy ul. Zamenhofa tabliczek z nazwą ulicy, umieszczonych przez miasto —

Podtrzymując w całej rozciągłości postanowienie swe w sprawie przemianowania ul. Rozwadowskiej na ul. Zamenhofa, powzięte na posiedzeniu w dn. 18 marca 1920 roku, w związku z właściwą uchwałą Rady z dnia 19 sierpnia 1919 roku —

odwołać się w sprawie bezprawnego w tej mierze postępowania Województwa Łódzkiego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

VI. W sprawie wyasygnowania pewnej kwoty z funduszków miejskich na pokrycie kosztów związanych z wyjazdem członków delegacji budowlanej zagranicę celem zapoznania się z prowadzeniem przedsiębiorstw miejskich —

przejść do porządku dziennego nad właściwym wnioskiem Magistratu № 1550 z dn. 30 grudnia 1921 r.

VII. W sprawie umiastowienia chodników na ul. m. Łodzi —

A. 1. rozesłanie projektu statutu uznać za pierwsze czytanie,

2. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1224 z dn. 11. października 1921 r. zatwierdza w 2-iem i 3-iem czytaniu następujący:

Statut o amiatowieniu chodników na ulicach m. Łodzi.

1. Na zasadzie dobrowolnej umowy między Magistratem i właścicielem domu chodniki przed domami prywatnymi na ulicach m. Łodzi przechodzą na własność miasta i pod zarząd Magistratu.

2. Chodniki przed nieruchomościami prywatnymi w chwili przejścia na rzecz miasta muszą być całkowicie odnowione podług przepisów Magistratu.

3. Roboty powyższe wykona na koszt właściciela domu Magistrat sam, lub przy pomocy przedsiębiorcy, za którego Magistrat bierze odpowiedzialność na siebie.

4. Konserwację chodników przyjmuje na siebie Magistrat od chwili doprowadzenia tychże do porządku przez właścicieli nieruchomości względnie przez siebie na koszt tych ostatnich.

5. Właściciel podpisem stwierdza, że grunt pod chodnikiem należy do miasta i stanowi własność miejską.

Jednocześnie właściciel domu zobowiązuje się w razie potrzeby wnieść odpowiedni akt do księgi hipotecznej odpowiedniej nieruchomości na koszt miasta.

B. Następujący dezyderat r. Kałużyńskiego:

Rada Miejska wyraża życzenie, aby Magistrat już z nastaniem wiosny przystąpił do rozpoczęcia właściwych robót.

VIII. W sprawie amiatowienia Książnicy Publicznej —

A. Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 1531 z dn. 23 grudnia 1921 r. postanawia

1. umiastowić z dniem 1 stycznia 1922 roku Książnicę Publiczną (ul. Andrzeja № 14), prowadzoną przez Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Łodzi,

2. zatwierdzić budżet tej instytucji na r/adm. 1922, przewidujący we wpływach kwotę mk. 200.000.—, w wydatkach kwotę mk. 6.250.000.—, w czym mk. 2.500.000.— na zakup i oprawę książek,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący wniosek r. Praskiera:

„Rada Miejska uchwała, aby Książnica Publiczna zawierała dział judaistyczny oraz dział książek naukowych źródłowych napisanych w języku hebrajskim.“

Następujący dezyderat Komisji Skarbowej:

„Rada Miejska wyraża życzenie, aby w doborze książek, — o ile one przedstawiają rzeczywistą wartość naukową, nie kierowano się żadnymi ograniczeniami językowymi.“

IX. W sprawie ustalenia wysokości opłaty koncesyjnej na rok 1922 dla Koła Łódzkiego Związku Inwalidów Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej za prawo wyłącznego rozklejania afiszów w m. Łodzi —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1535 z dnia 20 grudnia 1921 r. postanawia

1. nadać Powiatowemu Kołu Inwalidów Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi na czas od dn. 1 stycznia do dn. 31 grudnia 1922 r. prawo wyłącznego rezklejania wszelkiego rodzaju afiszów w m. Łodzi na warunkach wyszczególnionych w umowie zawartej przez rzeczone Koło z Magistratem w dniu 27 maja 1921 roku,

2. określić wysokość przewidzianej w § 1 wyżej wymienionej umowy opłaty koncesyjnej na tenże przeciąg czasu na mk. 1.000.—,

3. zezwolić na pobieranie przewidzianych w p. II § 6 wyżej wymienionej umowy opłat maksymalnych

na rozklejanie na mieście wszelkiego rodzaju afiszów w wysokości zatwierdzonej uchwałą Magistratu № 1048 z dn. 18 września 1921 r.,

4. zezwolić Związkowi na umieszczenie na domach szafek dla rozklejania afiszów, po urządzeniu porozumieniem się z Wydz. Budownictwa co do formy tychże, zapewniając jednocześnie zwrot kosztów poniesionych z tego tytułu, w razie cofnięcia konesji,

5. polecić Oddz. Prawnemu zawarcie nowego formalnego kontraktu z Zarządem Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi.

6. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

X. W sprawie wprowadzenia zmian do Statutu o poborze opłat na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi od spirytusu, win i wszelkiego rodzaju wyrobów wódczanych —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1487 z dn. 13 grudnia 1921 r., postanawia

1. zatwierdzić zaproponowane przez Ministerstwo Spr. Wewnętrznych zmiany do statutu o poborze opłat na rzecz kasy miejskiej w Łodzi od spirytusu, win i wszelkiego rodzaju wyrobów wódczanych,

2. wezwać Magistrat do

a) uzupełnienia uwagi I § 1 przez dodanie słów „jakoteż i win owocowych i rodzynekowych, wyrabianych w kraju i używanych dla celów rytualnych”.

b) zmiany § 9 odpowiednio do właściwych ustaw obecnie obowiązujących,

c) zwrócenia się do Rządu o ustalenie wysokości opłaty na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi od spirytusu, win i wszelkiego rodzaju wyrobów wódczanych na 25% pobieranych przez Rząd opłat akcyzowych, z terminem obowiązującym od dn. 1 marca r. b., przyczem w razie uzyskania zatwierdzenia podwyższenia opłat stan składów w dn. 1 marca r. b., nie podlegałby dodatkowemu opodatkowaniu na rzecz miasta;

3. w związku z p. 1 następujące dezyderaty K syj skarbowej:

do § 1, uwagi II:

„Zmiany wprowadzone przez Magistrat do stopy podatkowej winny być każdorazowo na najbliższem posiedzeniu podawane Radzie Miejskiej do wiadomości.

do § 7:

„Suma zapłacona tytułem podatku za spirytus, wódki lub wina, wywiezione w następstwie poza granice miasta, winna być zaliczona na poczet podatku, mającego być uiszczonym za dalsze transporty.”

XI. W sprawie subsydjum dla Związku Inwalidów Wojskowych, Oddz. w Łodzi —

Rada Miejska, w związku z właściwym wnioskiem r. Rapalskiego, postanawia

1. przyznać Związkowi Inwalidów Wojskowych, Oddz. w Łodzi, na zasadach ogólnych subsydjum z funduszków miejskich w wysokości mk. 1.000.000.—,

2. wezwać Magistrat do wniesienia wzm. kwoty do budżetu Wydz. Opieki Społecznej na r. 1922 r.

Wobec wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 11-ej wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół

4 (IV sesji posiedzenie Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 1. lutego 1922 r.

Posiedzenie nie odbyło się z powodu braku quorum ustawowego.

Do godz. 7 min. 15 wiecz. przybyło 18 członków Rady Miejskiej.

Przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Zarządzenia władz naczelnych.

U S T A W A

z dnia 17 grudnia 1921 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z 6 lipca 1920 r. o ujednolicieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. № 66, poz. 437) na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 66, poz. 437) w przedmiocie ujednolicienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o państwowym podatku przemysłowym obowiązującą ze zmianami, wprowadzonymi w niniejszej ustawie, od roku podatkowego 1921 na obszarze izb skarbowych; warszawskiej, białostockiej, kieleckiej, łódzkiej, lubelskiej, brzeskiej, i łuckiej zasadniczy podatek przemysłowy w myśl ustawy z 6 lipca 1920 r. nie ulega żadnej zmianie.

Art. 2. Art. 3. ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 66 poz. 437) otrzymuje następujące brzmienie:

„Dla celów wymiaru i poboru zasadniczego podatku przemysłowego uzieli się miejscowości na następujące klasy:

I. Na obszarze izb skarbowych: warszawskiej, białostockiej, kieleckiej, łódzkiej i lubelskiej:

A) M. st. Warszawy

B) Klasa I. Miasta: Łódź, Łublin, Sosnowiec.

C) Klasa II. Miasta: Białystok, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Łomża, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Siedlce, Suwałki, Tomaszów (wojew. łódzkie), Włocławek. Powiaty: będziniński, dąbrowski, warszawski.

D) Klasa III. Miasta: Augustów, Biła (ziemia siedlecka), Bask, Chełm, Ciechanów, Ciechanówek, Hrubieszów, Kalwaria, Kaliszyn, Koto, Konin, Końskie, Krasnystaw, Lubartów, Łęczysca, Łowicz, Łuków, Mława, Międzyrzec, Nowomińsk, No-

woradomsk, Opatów, Opoczno, Ostrołęka, Ostrow, Pińczów, Płońsk, Puławy, Pułaski, Rawa (woj. warszawskie), Radzymin, Radzyń, Sandomierz, Sokółka (woj. lubelski), Szydłowiec, Tomaszów (woj. lubelski), Turek, Węgrów, Wieluń, Włodawa, Zamość, Żduńska-Wola. Powiaty: błoński, brzeziński, częstochowski, kaliski, katowski, łódzki, lubelski, olkusi, radomski, włocławski.

E) Klasa IV: Wszystkie inne miejscowości.

II. Na obszarze izb skarbowych: krakowskiej i lwowskiej:

A) Klasa I. Miasto: Borysław, Drohobycz, Kraków, Lwów.

B) Klasa II. Miasta: Biła, Chrzanów, Jarosław, Jasto, Kołomyja, Krosno Nowy-Sącz, Oświęcim, Przemyśl, Rzeszów, Śniatyn, Stanisławów, z Knihinem wsią i Knihinem kolonją, Stryj, Tarnów, Tarnopol. Powiaty: błoński, drohobycki z wyłączeniem Borysławia, krakowski, lwowski.

C) Klasa III. Miasta: Brody, Brzeżany, Bochnia, Buczacz, Borszczów, Bask, Czortków, Dębica, Dolina, Gorlice, Gródek, Jagielloński, Jaworów, Kalusz, Kamionka, Stramiłowa, Limanowa, Łańcut, Mielee, Mościska, Myślenice, Nowy Targ, Podhajce, Poronin, Przemyślany, Przeworsk, Rabka, Rawa Ruska, Rohatyn, Roczyc, Rymanów, Sambor, Sanok, Sokół, Trembowia, Wieliczka, Zaleszczyki, Zakopane, Złoczów, Żółkiew, Żywiec z Złociem. Powiaty: chrzanowski, gorlicki, krośnieński, nowosądecki i rzeszowski.

D) Klasa IV: Wszystkie inne miejscowości.

III. Na obszarze izb skarbowych: pomorskiej i poznańskiej:

A) Klasa I. Miasta: Poznań i Bydgoszcz.

B) Klasa II. Miasta: Gniezno, Grudziądz, Inowrocław, Toruń. Powiaty: poznański i bydgoski.

C) Klasa III. Miasta: Brodnica, Chełmno, Chodzież, Chojnice, Czarnków, Działdowo, Fordon, Głyna, Gniew, Gostyń, Grodzisk, Jarocin, Kartusy, Kępno, Kościerzyna, Koźmin, Kościan, Krotoszyn, Leszno,

Łubań, Międzybóże, Mogilno, Nakło, Nowotomysk, Nowe Miasto, Oborniki, Odolanów, Ostrów, Ostrzeszów, Pleszów, Puck, Rawica, Sępólno, Skalmierzyce, Śmigiel, Śrem, Środa, Starogard, Strzelno, Święcie, Szamotuły, Szubin, Tezew, Tuchola, Wąbrzeźno, Wągrowiec, Weyherowo, Witkowo, Włocławek, Września, Wyrzysk, Zbąszyń, Żnin.

D) Klasa IV; Wszystkie inne miejscowości.

IV. Na obszarze izb skarbowych: brzeskiej i łuckiej.

A) Klasa II. Miasta: Grodno, Lidz, Pińsk, i Równe.

B) Klasa III. Miasta: Brześć, Dubno, Dzisna, Kobryn, Kowel, Krzemieniec, Łaniniec, Łuck, Nieśwież, Nowogródek, Ostroń, Prażany, Sarny, Słonim, Wilejka, Włodzimierz Wołyński, Wołkowysk.

C) Klasa IV; Wszystkie inne miejscowości.

Przez „powiat“ należy rozumieć wszystkie miasta, osady, miasteczka, wsie i t. p., znajdujące się w obrębie powiatu, z wyjątkiem wymienionych osobno, a zaliczonych do innej klasy miejscowości.

Art. 3. Art. 4 ustawy z dnia 6

lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 66, poz. 437) otrzymuje następujące brzmienie.

„Wszelkiego rodzaju kwoty pieniężne, określające podstawę wymiaru podatku, karę lub grzywnę, oznaczone w walucie rublowej (dod. do art. 368 dz. II i III; dod. do art. 448 i inne art.), o ile z mocy niniejszej ustawy nie zostały w inny sposób zmienione, należy przeliczać według stosunku 1 rb. = 100 mk., zaś w wypadkach, gdy wymiar podatku oparty jest na wysokości komornego za lokale, do których stosuje się ustawa o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. № 4, poz. 19) w stosunku 1 rb. = 10 marek.

Miary, oznaczone w jednostkach rosyjskich, należy przeliczyć na jednostki miar w Państwie Polskiem i zaokrąglić (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. № 15, poz. 211)*.

Art. 4. Art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 66, poz. 437) otrzymuje następujące brzmienie:

„Od roku podatkowego 1922 ustanawia się następujące stawki zasadniczego podatku przemysłowego:

A. Dla przedsiębiorstw handlowych:

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	w Warszawie	W miejscowościach			
				k l a s y			
				I	II	III	IV
m a r c k							
I.	Dla zakładów handlowych	166.600	—	—	—	—	—
	Dla ich pomieszczeń i składow.	16.000	—	—	—	—	—
II.	Dla zakładów handlowych	—	62.500	52.500	42.500	32.500	22.500
	Dla ich pomieszczeń i składow.	—	6.250	5.250	4.250	3.250	2.250
III.	Dla zakładów handlowych	—	17.500	15.000	12.500	10.000	7.500
	Dla ich pomieszczeń i składow.	—	1.750	1.500	1.250	1.000	750
IV.	Dla zakładów handlowych	—	5.000	4.250	3.250	2.500	1.250
V.	a) dla handlu rozwozowego	7.500	—	—	—	—	—
	b) dla handlu obnośnego	2.500	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

I.	Kategoria	250.000	—	—	—	—	—
II.	"	165.000	—	—	—	—	—
III.	"	83.000	—	—	—	—	—
IV.	"	25.000	—	—	—	—	—
V.	"	9.000	—	—	—	—	—
VI.	"	—	7.000	6.000	5.000	4.000	3.000
VII.	"	—	2.800	2.200	1.800	1.200	800
VIII.	"	—	1.000	800	600	400	300

Z Prezydium Rady Ministrów.

Na posiedzeniu w dn. 23-m stycznia b. r. Rada Ministrów przed porządkiem dziennym wysłuchiwała sprawozdania delegata Rządu Polskiego p. Kazimierza Ulsowskiego o przebiegu rokowań gornośląskich, poczem omówiła zasady wytyczne organizacji kościoła prawosławnego w Polsce. — Większą część posiedzenia poświęcono dalszym obradom nad rolą państwa nad państwami; uchwalono projekt ustawy w przedmiocie udzielenia spółdzielniom funkcyjnarzyszy państwowych pomocy finansowej do 600.000.000 marek; zapewniło ono zapłatę połowy wpisu za dzieła niezamierzonych pracowników państwowych i oficerów w służbie czynnej za II półroczcie 1921/1922 roku szkolnego w prywatnych zakładach naukowych średnich; postanowiono powołać komisję w celu przeprowadzenia rewizji wszystkich ustaw o uposażeniu osób mających stałe pobory z Skarbu Państwa; poruczone Ministrowi Skarbu opracowanie noweli do ustawy o podatku dochodowym i majątkowym, przyznającej algę przy wymiarze podatku od uposażeń służbowych; uchwalono w zasadzie powiększenie w przyszłym budżecie kredytów przeznaczonych na zapomogi i remuneracje; zdecydowano zapewnić urzędnikom wszystkim dyktasterji pomocy lekarskiej, której rozmiary będą określone na następnym posiedzeniu; wreszcie zdecydowano wypłacić jednorazowy dodatek w wysokości 50% miesięcznego uposażenia, składającego się z płacy zasadniczej, dodatku za wysługę lat i stądja wyższe, oraz dodatku drożyznianego z wyłączeniem wszelkich innych dodatków. — Innymi projektami dotyczące położenia urzędników zostały odłożone.

* * *

W dniach 16 i 17 stycznia r. b. odbył się w Ministerstwie Robót Publicznych zjazd Dyrektorów i Naczelników Wydziałów robót publicznych

ze wszystkich województw Rzeczypospolitej pod przewodnictwem Wice Ministra Robót Publicznych, inż. M. Rybczyńskiego i przy udziale 16 przedstawicieli urzędów prowincjonalnych oraz przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W pierwszym dniu obrad rozpatrywano sprawę przekazania niektórych agend Ministerstwa Robót Publicznych Samorządom. Po wyczerpującem omówieniu dotyczących stosunków odnośnie do całego obszaru Rzeczypospolitej stwierdzono, iż instytucje samorządowe w większości obszaru Rzeczypospolitej nie są obecnie jeszcze dostatecznie zorganizowane i przygotowane dla przejęcia w szerszym zakresie agend technicznych. Uznano przeto za pożądane przekazanie im narazie tylko spraw bardziej z samorządem związanych, jako to: zarządu dróg powiatowych i gminnych, prowadzenia niektórych przedsiębiorstw państwowych, jak klinkierni i kamieniołomów, inspekcji budowlanej w pełnym zakresie, spraw melioracyjnych i ewentualnie odbudowy, z zastrzeżeniem zachowania państwowego nadzoru technicznego.

W miarę rozwoju samorządu ino-tyby być wcielone do jego zakresu działania administracja dróg wojewódzkich, sprawy regulacji rzek, regulacji miast i t. p. Na terytorjum b. Dzielnicy Pruskiej należałoby pozostawić stan obecny niezmieniony.

Zagadnienia komunalne.

Podatek „Garbaty” (Hockersteuer)

Co to jest podatek „garbaty”? Jest to specjalny podatek, nałożony na tych, którzy będą spotkani w restauracji po godzinie policyjnej. W Berlinie nazwanoby zapewne ten podatek podatkiem włóczęgów. Jest to rodzaj podatku luksusowego na tych, którzy mogą sobie pozwolić po 12-iej w nocy przebywać w restauracji, a więc tylko sfery lepsze, i

dlatego możnaby go nazwać także podatkiem paskarskim. W Szwabji każdy nocny włóczęga nazywa się „Hocker“, a ponieważ tutaj dobre wino rośnie, więc ta właściwość włóczenia się jest bardzo rozpowszechniona. Stuttgartowi należy się zasługa, że wesołe twarze hulackie wyzyskuje dla miasta. Od 1 grudnia obowiązuje t. zw. podatek nocny, który musi opłacać każdy, kto po dwunastej chce przebywać w publicznym lokalu. Poborca podatków zna 3 stopnie niesolidności. Za 5 mk. (niemieckich) można do 1-ej w nocy przebywać, za to otrzymuje znaczek podatkowy jasno-czerwonego koloru. Kto zapłaci 8 mk. ma prawo swoje wino pić do 2-ej w nocy; mądry prawodawca przewidział dla 2 stopnia kolor niebiesko-zielony; kto jednak może do 3 ej w nocy przebywać zasługuje na to, by mu za 10 mk. dano znaczek podatkowy koloru starego złota, w tak późnej bowiem godzinie przedstawia się wszystko prawdziwym szwabom w kolorze złotego wina. Ale poborca podatków chce także działać wychowawczo; napominając skromnie: w granicy znaczków podatkowych widzi hulak obraz średniowiecznego stróża nocnego z latarnią i hallegardą — niemy, ale — jak mi się zdaje — nawet w pięknej Szwabji daremny upominać.

Ojcem tego podatku jest radca prawny m. Stuttgartu dr. Kopp; wyliczył on, że miastu przyniesie ten podatek dochód roczny jednego miliona marek. Nie myli się nikt, jeżeli powie, że dochód ten zależnym jest od dobrego roku. Aby jednak nie być w konflikcie z państwem i rządowymi prawami, jest w statucie o podatku powiedziane, że godzinę policyjną nie znosi podatek nocny i że każdy właściciel, który ma u siebie hulaków, musi prosić o przedłużenie godziny policyjnej. To ma także ułatwić system kontroli.

Dla zainteresowanych warto dodać, że takie znaczki podatkowe można nabyć w dowolnej ilości w

Miejskim Urzędzie Podatkowym w Ratuszu Stuttgartu, parter pokój 81.

„Tu mogą one być przez zbieraczy podjęte“ dodają mądrze mieszkańcy Stuttgartu.

Kronika miejska.

— **Śniadanie na cześć Generała Żeligowskiego.** Władze miejskie z okazji jednodniowego pobytu gen. Żeligowskiego w Łodzi, wydały na jego cześć śniadanie.

Na życzenie gen. Żeligowskiego zebranie to nosiło charakter prywatny i obecni byli tylko przedstawiciele Magistratu, Przydum Rady Miejskiej, władz państwowych i wojskowych.

Na śniadaniu wygłosił mowę powitalną prezydent Rzewski, wskazując, że wbrew piętrzącym się stale przeciwnościom, każde pokolenie Polski składało należną ofiarę w krwi Ojczyźnie.

Od Kościuszki, aż do komendanta Piłsudskiego znajdowali się zawsze tak zwani „szaleńcy“, którzy porywali się na rozkucie żelaznej obroży niewoli, która wpijała się w nasze karki. „Przez walkę zbrojną do niepodległości“ — było zawsze hasłem polaka we wszystkich częściach świata.

Dzieje IV-ej dywizji strzelców pod dowództwem gen. Żeligowskiego brzmią, jak coś nieprawdopodobnego. Jednak historia w świetle faktów i cyfr, wykazała co może zdziałać wola, ofiarność i duch niezłomny żołnierzy, wierzących w zmartwychwstanie „Tej, co nie zginęła“.

W dalszym ciągu przemówienia prezydent skreślił dzieje rozbitków pierwszego i drugiego korpusu od Kubania i Odessy do Jarłowiec i Wilna. W bitwach IV ej dywizji strzelców, w której powstała potem 10 dywizja, obejmująca między innymi 28 i 31 pułki łódzkie, nastąpiło krwawe zbratanie „dzieci łódzkich“ z IV dywizją strzelców żelaznych.

W imieniu władz miejskich i ludności, prezyd. złożył hołd zwycięzcy z nad

Kubania, Odesy, Stanisławowa, Jazowiec, Radzymina i Wilna!

Następnie przemawiał szef misji francuskiej, pułkownik Mercier podkreślając, że dzieje Francji zespoliły się ściśle z dziejami wskrzeszonej Polski. Wspominając następnie stosunek polsko-francuski w okresie napoleońskim, zaznaczył że dla zapewnienia równowagi europejskiej i pokoju silna armia polska jest warunkiem bezpieczeństwa i dobrobytu oraz pomostem między Europą środkową, a Wschodem.

W odpowiedzi na powyższe przemówienia, gen. Żeligowski wskazał na konieczność silnej armii polskiej, gdyż dla narodu słabego i bezbronного sąsiedzi nasi mogą mieć tylko współczucie. Z uznaniem wyraził się generał o 28 pułku „dzieci łódzkich“, który z bohaterstwem walczył pod Radzyminem o obronę niepodległości. Przemówienie swe generał Żeligowski zakończył okrzykiem: „Nech żyje miasto, które wychowało tak dzielnych obrońców ojczyzny!“.

Następnie wręczono generałowi bukiet z wstęgami: „Oswobodzicielowi Wilna — władze miasta Łodzi.“

Żegnany serdecznie przez obecnych gen. Żeligowski o godz. 7 ej wiecz., — opuścił Łódź.

— **W sprawie organizowania współdzielni mieszkaniowych.** Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wydało następującą odezwę.

W dobie obecnej wznowienie ruchu budowlanego przez osoby prywatne jest mało prawdopodobne ze względu na wysokie koszty budowania. Jedyne organizacjami, któreby mogły się podjąć wnoszenia domów są zrzeszenia, oparte na samopomocy.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, do którego zakresu działalności należą sprawy opieki nad bezdomnymi, oraz popieranie stowarzyszeń i związków o charakterze samopomocy, udziela porad i wszelkich ułatwień przy zakładaniu, organizowaniu i prowadzeniu kooperatyw

mieszkaniowych dla osób pracujących bądź umysłowo, bądź fizycznie.

Organizatorowie takich współdzielni znajdą w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej poparcie ich usiłowań przy zabieganiu o otrzymanie terenu, pożyczek, gwarancji prawnych i możliwych ulg ze strony władz państwowych i komunalnych.

Zainteresowani zwracać się mogą w tych sprawach do departamentu Opieki Społecznej przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej — Plac Dąbrowskiego № 5 od godz. 12-iej do 2-iej po południu.

Bliższe informacje w sprawie kooperatyw mieszkaniowych można znaleźć w książce p.t. „Kooperatywy mieszkaniowe“ d-ra Dorzyńskiego — do nabycia w księgarniach.

Z życia miast polskich.

Nowa rada miejska w Poznaniu.

Dnia 17/1 po uroczystej mszy św. odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady miejskiej w Poznaniu. Posiedzenie otworzył wiceprezydent miasta dr Kiedacz, przemówieniem inauguracyjnym, w którym prosił nowych radnych o współpracę dla dobra miasta i gminy, i podkreślił, że jeżeli dzięki pracy poprzedniej rady miejskiej m. Poznań zdobyło sobie opinię jednego z najlepiej zagospodarowanych miast polskich, to i nowi radni starać się będą o to, ażeby tej opinii w Polsce Poznań nie stracił. Dalej mówca prosił radnych, ażeby, dbając o uzyskanie środków finansowych, nie zapominali jednocześnie o uzyskaniu jaknajszerszego samorządu gminnego, stanowiącego, zdaniem mówcy podstawę wszelkiej państwowości.

Następnie wiceprezydent powołał do prezydium najstarszego wiekiem radnego p. Rutera, poczem przystąpiono do wyboru prezydium rady. Głosowano dwukrotnie, w drugim głosowaniu wybrano prezesem rady

miejskiej d-ra Mieszkowskiego (N.-D.) 24 głosami na 54 głosujących. Na wiceprezesa, również w 2-m głosowaniu, wybrano p. Wywieralskiego (N.-D.). Chrześcijańska demokracja wstrzymała się od głosowania.

Z płockiej Rady miejskiej.

Płocka Rada miejska, dążąc do polepszenia finansów miejskich, uchwałała niedawno szereg wniosków o podwyższeniu podatków i opłat miejskich. Powiększono więc podatek od broni palnej, podatek komunalny od zwierząt domowych, podatek od psów, taksy za podwozy i pobory rogatkowe.

Celem pokrycia kosztów utrzymania pogotowia straży ogniowej m. Płocka, Rada uchwałała pobrać od mieszkańców składkę na podstawie statutu o podatku szkolnym w stosunku 55 proc. tego podatku. Na pokrycie kosztów kuracyjnych i zapomóg na niezamożnych mieszkańców m. Płocka będzie pobrana składka na podstawie tego samego statutu w wysokości 75 proc.

Budżet m. Płocka.

Na ostatniem posiedzeniu płocka Rada miejska obradowała nad preliminarzem budżetowym na r. 1921 i uchwałała go w cyfrach następujących: Rozchody od 1. IV. do 31. XII. 1921 r. razem mk. 76,336,627; dochody mk. 71,109,007, wobec czego deficyt wynosi 5,247,619 mk.

Pobór daniny od lokatorów w Warszawie.

Pobór daniny państwowej został, jak wiadomo, przekazany gminom, a w Warszawie Magistratowi. Wymiaru daniny od przemysłu, handlu i nieruchomości dokonywa sam skarb państwa, natomiast daninę, przypadającą od lokali mieszkalnych, handlowych lub przemysłowych określać będzie Magistrat. Wobec tego Zarząd m. Warszawy miał do wypełnienia dwa obowiązki: zorganizowanie kas poborowych do przyjęcia całej przypadającej na Warszawą daniny, oraz zor-

ganizowanie wymiaru daniny od lokali.

Celem zebrania potrzebnego materiału, do określenia daniny od lokatorów właściciele domów otrzymali do wypełnienia odpowiednie formularze, które powinny być przesłane do sekcji III wydziału podatkowo-egzekucyjnego (ul. Bracka 4) w ciągu dni 10 pod rygorem kary, przewidzianej w ustawie. Do wymiaru tej daniny, która obejmie w Warszawie około 800.000 pozycji, uruchumione zostaje specjalny personel oraz powołuje się 10 komisji obywatelskich.

Przy poborze daniny mogły być zastosowane różne systemy. Chcąc jednak ułatwić płatnikom wypełnianie obowiązku, nie narażać ich na zbłądłą stratę czasu przez własnoręczne wypełnianie deklaracji i oczekiwanie na wystawianie kwitów, postanowiono przygotować z góry deklaracje do kasy i pokwitowanie, dzięki czemu załatwienie poszczególnych interesantów będzie się odbywać w przyspieszonym tempie.

Celem stworzenia możliwie największej ilości punktów poboru daniny, Magistrat organizuje 25 kas w 16 różnych dzielnicach Warszawy i uruchamia je z dn. 1 lutego r. b. na przeciąg trzech miesięcy. W kasach tych będą wyłożone rejestry biercze do przejrzania. Adresy kas, łącznie z wskazaniem okręgów, przydzielonych do danej kasy, oraz termin wyłożenia rejestrów będą ogłoszone w najbliższych dniach.

inwestycje miejskie w Krakowie.

Krakowska Rada Miejska uchwałała niedawno szereg wniosków, dążących do rozszerzenia inwestycji miejskich, mianowicie: rozszerzenie gazowni miejskiej kosztem 250 milionów mk. oraz w sprawie budowy kolektorów, mających na celu odwodnienie obiektów wojskowych na Łobzowie w Krowodrzy i w Dębnikach.

Katalog Biblioteki Wydziału Statystycznego Magistratu m. Łodzi.

(ciąg dalszy)

Nr. invent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawca	Miejsce i wydania	rok
408	Müller-Lyer M.	Der Sinn des Lebens u. die Wissenschaft	A. Langen	Monachjum	1921
406	" "	Phasen der Kultur	"	"	1920

VIII. Socjalizm.

a) w języku polskim.

290	Bourguin Maur.	Systemy socjalistyczne a rozwój ekonomiczny	Wydawnictwo Polskie	Lwów	1904
264	Czajkowski M.A.	Socjalizm a państwo	im Rydz. Gieysztor	"	1904
325	Kautsky Karol	Nauki ekonomiczne Karola Marxa	W. Raabe	Warszawa	1907
252	Lassalle Ferd.	Program robotników	Bibl. ludowa	"	1907
327	Marx Karol	Praca najemna i Kapitał	"	"	1920
332	"	Pisma pomniejszych	"	Paryż	1907
314	Pernestorfer E.	Demokracja społeczna	"	Warszawa	1907
		Sprawa Narodowa	"	"	"
227	Ransome Artur	Sześć tygodni w Rosji w 1919 roku	"	"	1920
284	Stern I.	Materjalizm dziejowy i teoria nadwartości Karola Marxa	"	"	1906
251	Szpotański St.	Pożądki polskiego socjalizmu	"	"	1907
315	Vandervelde E.	Szkice socjalistyczne	W. Raabe	"	1907
324	"	Kolektywizm i ewolucja przemysłu	Tow. Wyd. ludowych	Kraków	1906
256	Zalewski I.	O materjalistycznym pojmowaniu dziejów	Biblioteka ludowa	Warszawa	1907
257	—	Zmiany ekonomiczne a rozwój myśli socjalist.	"	"	1907

b) w języku francuskim.

259	Milhaud Edger	La marche au socialisme	Bernard Grasset	Paryż	1919
263	Vandervelde E.	Le socialisme contre l'État	Berger Levrault	"	1918

c) w języku niemieckim.

296	Fischer	Das sozialistische Werden			
-----	---------	---------------------------	--	--	--

IX. Kwestje społeczne.

a) w języku polskim.

274	Bebel August	Kobieta a socjalizm		Warszawa	1898
272	L. J.	Kwestja kobieca		"	"
436	Marchlewski	Antysemityzm a robot.	"Książka"	"	1920
89		Praca społeczna 4 t.	Gł. U. Stat.	"	1919

N ^o inwent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawca	Miejsce i wydania	rok
251	Rzański dr.	W sprawie prostytucji .	„Wiedza“	Warszawa	1911
281	Sempołowska St.	Z dna nędzy .	odb. z „Prawdy“	„	1919
272	Zetkin Karol	Kwestja kobieca a studenterja niemiecka .	„	„	1906

X. Ekonomia.

a) w języku polskim.

322	Czerkawski Wl	Polityka ekonomiczna .	J. Czernecki	Warsz. Kraków	1919
321	Daszyńska Golińska dr.	zarys ekonomji społecznej .	Księgarnia Polska	Lwów	1898
220	Daszyńska Golińska dr.	Rozwój i samodziel. gospodarcza ziem polsk.	J. Morikowicz	Warszawa Kraków	1914
336	Heryng Z.	Gawędy ekonomiczne .	„	„	„
330	Hoene-Wroński	Merkantylizm. Fizjokratyzm .	M. Arct	Warszawa	1911
334	Ingram John	Historja Ekonomji politycznej .	„	„	„
323	Kempner St. A.	Ekonomia społeczna .	Książka Polska	„	1921
329	Koszuński Stan.	Podręcznik Ekonomji Politycznej .	Geb. i Wolff	„	1918
335	Krusiński Stan.	Szkice ekonomiczne i filozoficzne .	„	„	1892
305	Krzyżanowski A.	Założenia ekonomiki .	A. Krzyżanowski	„	1919
303	„	Drożyzna .	J. Czernecki	„	1919
301	—	Likwidacja skutków wojny w dziedzinie stosunków prawnych i ekonomicznych w Polsce.	Wydz. Rejestracji Strat Wojennych	„	1918
333	Mataja Wiktor	Wielkie magazyny i drobny handel .	„	„	1900
280	Pietkiewicz Z.	Sily i środki ludu naszego	Kasa Mianowskiego	„	1905
320	Stodołkiewicz	O kapitale, rentach i dochodach .	Geb. i Wolff	Płock	1919

b) w języku niemieckim.

399	—	Annalen des Deutschen Reichs. Deutschlands Wirtschaftliche Entwicklung .	dr. Karl Theodor von Eheberg und	München	1910
400	—	„ „ „	dr. Anton	„	1910
401	—	„ „ „	„	„	1910
402	—	„ „ „	Dyroff	Berlin	1911
295	—	Die wirtschaftliche Zukunft des Ostens .	Genoss. Wegweiser für wirtschaftl. Inter. des Ostens	Leipzig	1920
442	—	Die Zürcher indexpreise .	Statist. Amt	Zürich	1921
337	Elster prof.	Wörterbuch der Volkswirtschaft .	Prof. Elster	Jena	1911
300	Hilferding K.	Das Finanzkapital .	Wien	„	1920

№ Inwent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawca	Miejsce i wydania	rok
410	Luxemburg K.	Die Akkumulation des Kapitals	Frankes Verlag	Leipzig	1921
399	Tyszka dr.	Das weltwirtschaftliche Problem der modernen Industriestaaten . . .	G. Fischer	Jena	1916

XI. Praca, osadnictwo.

a) w języku polskim.

197	Jastrzębowski	Międzynarodowa konferencja pracy	Przegląd dyplomat.	Warszawa	1920
223	Jędrzejowski B.	Ruch czartystów w Anglii	Bibl. ludowa	"	1907
241	—	Kieszonkowy kalendarz robotniczy	Zw. Rob. Stow. Spółdz.	"	1921
222	Łunaczarski	Z historii ruchu robotniczego	"	"	1906
247	Miklaszewski A.	Strejki i kwestja społ. /	Księg. Nauk. Centr. Zw. Pol.	"	1906
201	Najman Stan.	O udziale robotników i urzęd. w zyskach . . .	Przem. Górnicwa	Lwów	1920
281	Okołowicz Józ.	Wychodźstwo i osadnictwo polskie przed wojną	Urząd emigracyjny	Warszawa	1920
248	—	O strajkach	Liga pracy	"	1920
278	Schmidt dr.	Kolonizacja wewnętrzna jako czynnik obrony ziemi	Naczelny Kom. Narod.	Kraków	1916
316	Zadek J. J.	Ośmiogodzinny dzień roboczy	Bibl. Ludowa	Warszawa	1907
233	Żeromski St.	Początek świata pracy	Czernecki	Kraków	1918

b) w języku niemieckim.

187	—	Beiträge zur Arbeiterstatistik	Stat. Zentral Kommission	Wien	1921
435	—	Die Erwerbstätigen der Stadt Halle während des Krieges	Statistisches Amt	Halle	1921
75	—	Der Tarifvertrag und seine Regelung in Halle a. S.	Gebauer und Schwetschke	Halle a. S.	1910
64	Meltzer dr. Hans	Die Löhne der statistischen Arbeiterschaft	Statistisches Amt	Mannheim	1914
69	—	Protokoll der III Internationalen Konferenz der Arbeiter öffentlicher Betriebe	Intern. Sekret. d. Arb. öffent. Betriebe	Berlin	1914
348	Schnapper dr.	Sozialstatistik	dr. Zeitlin	Leipzig	1908
79	—	Wirtschaftsrechnung, kleiner Haushaltungen in Halle a. S.	Statistisches Amt	Halle a. S.	1910

Treść numeru 7-ego:

Dziwolażi prawne — Badanie żywności i przedmiotów użytku w Łodzi w latach 1919 i 1920.

Dział sprawozdawczy:

Protokół 3 posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 31. I. 1922. — Protokół 4 posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 1. II. 1922 r.

Zarządzenia władz naczelnych.

Ustawa z dn. 17. XII. 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zab. rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o państwowym podatku przemysłowym na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Zagadnienia komunalne.

Podatek „garbaty“.

Kronika miejska. —

Z życia miast polskich. —

Katalog biblioteki Wydziału Statystycznego.

Licytacje przymusowe.

Dnia 15 lutego 1922 r. od godziny 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Południowa 25, stół, Aleja 1 Maja 11, szafa, Gdańska 31, lustro, Aleja 1 Maja 20, lustro, Zgierska 32, kapa, Ciemna 15, stół, Podrzeczna 25, zegar, Podrzeczna 25, lustro, Szkolna 21, krzesła, Zawadzka 40, zegar, Jakuba 6, kapa, Jerozolimska 4, kapa, Południowa 25, obrus, Zachodnia 28, kredens, Prusa 15, zegar, Konstanyńska 30, szafa, Stary Rynek 2, lustro, Stary Rynek 4, szafa.

Dnia 16 lutego 1922 r. od godziny 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Nowo-Targowa 12, stół, Wólczńska 27, kredens, Nowo-Zarzewska 5, maszyna do szycia, Sienkiewicza 57, krzesła.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.